

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 42T/43/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1720010254
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Mikulčík
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2022:1720010254.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok, samosudcom Marekom Mikulčíkom, v trestnej veci obžalovaného Q. S., stíhaného pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 20. januára 2022 v Pezinku, takto

rozhodol:

Obžalovaný: Q. S., M.. X. X. XXXX F. Q., A. Q. P. Y.,

uznáva za vinného, že

v mieste svojho trvalého bydliska a všade tam, kde sa zdržiaval v období od januára 2020 do januára 2022 vrátane si neplnil riadne a včas vyživovací povinnosť voči mal. dcére M..S., M.. XX.XX.XXXX, napriek tomu, že mu táto povinnosť vyplýva z ustanovenia § 62 Zákona o rodine a taktiež mu bola deklarovaná rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 12P/177/2017-83 zo dňa 22.05.2018, právoplatný a vykonateľný dňa 08.06.2018, v zmysle ktorého je povinný prispievať na výživu maloletej dcéry M..S., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. P. Y., Š. XXX/XX sumou 200,- Eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. dieťaťa P. C., A. Q. P. Y., Š. XXX/XX, čím mu za uvedené obdobie vznikol dlh na výživnom vo výške 4.400,- Eur, nakoľko z celkovej dlžnej sumy 5.000,- Eur dňa 14.04.2020, 12.05.2020 a 14. 8. 2020 uhradil sumu spolu 600,- Eur,

teda

najmenej dva mesiace v období dvoch rokov si z nedbanlivosti neplnil svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného,

čím spáchal

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona.

Za to mu súd ukladá

Podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona a § 54 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j/, l/ Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, trest povinnej práce vo výmere 120 (stodvadsať) hodín. Podľa § 55 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 51 ods. 4 písm. e/ Trestného zákona povinnosť najneskôr do jedného roka od nariadenia výkonu trestu povinnej práce podľa svojich síl a schopností zaplatiť P. C., M.. XX. XX. XXXX F. Q., Q. Š. XX, P. Y., zameškané výživné vo výške 4.400,- €.

odôvodnenie:

Okresná prokuratúra Pezinok podala na obžalovaného Q. S. (ďalej len „obžalovaný“) na tunajšom súde dňa 30. júna 2020 obžalobu pod číslom Pv 266/20/1107-4 (ďalej len „obžaloba“), pričom skutok uvedený v obžalobe právne kvalifikovala ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Tr. zák., ktorého sa obžalovaný mal dopustiť na skutkovom základe uvedenom v predmetnej obžalobe.

Samosudca po preskúmaní obžaloby nariadil hlavné pojednávanie. Na hlavnom pojednávaní bolo vykonané dokazovanie: podľa § 258 Tr. por. výsluchom obžalovaného; podľa § 261 Tr. por. výsluchom P. P. C.; podľa § 269 Tr. por. prečítaním listinných dôkazov: č.l. 29-31 - rozsudok Okresného súdu Pezinok sp. zn. 12P/177/2017; č.l. 33-49 - výpisy z účtu; č.l. 45-49 - výpis z účtu zo SLSP, a. s.; č.l. 53 - doklad zo SLSP, a. s.; č.l. 54 - doklad zo SLSP, a. s.; č.l. 55 - doklad zo SLSP, a. s.; č.l. 56-58 - rozhodnutie Sociálnej poisťovne; č.l. 59 - potvrdenie ÚPSVaR Pezinok; č.l. 60 - oznámenie o skončení pracovného pomeru; č.l. 61 - dohoda o vykonaní práce; č.l. 65 - potvrdenie Sociálnej poisťovne; č.l. 67 - potvrdenie o vyplatených dávkach v nezamestnanosti; č.l. 68 - vyjadrenie ÚPSVaR Pezinok; č.l. 69-70 - potvrdenie ÚPSVaR Pezinok; č.l. 72 - potvrdenie o neuplatnení nároku na náhradné výživné; č.l. 73 - vyjadrenie Okresného úradu Pezinok; č.l. 74 - odpis registra trestov; č.l. 76 - výpis z ústrednej evidencie priestupkov; č.l. 138-143 - kópie výplatných pásov; č.l. 144-147 - prehľad platieb výživného; č.l. 130-132 - vstupný pohovor a poučenie; č.l. 133 - súhlas s uložením trestu povinnej práce; č.l. 134 - záverečná správa o výsledku IPŠ ; a podľa § 270 ods. 1 Tr. por. oboznámením vecných dôkazov - dohoda o skončení pracovného pomeru zo dňa 16. 12. 2021.

K dokazovaniu

Samosudca vyhodnotil vykonané dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach a zistil nasledujúce skutočnosti:

Obžalovaný je otcom maloletej N.Z. narodenej dňa 15.02.2006 z matky P. S., D.. C..

Na základe rozsudku Okresného súdu Pezinok sp. zn. 12P/177/2017-83 zo dňa 22.05.2018, vykonateľného a právoplatného 08.06.2018 bol obžalovaný zaviazaný prispievať na výživu svojej maloletej dcéry M..S.. mesačne sumou 200,- EUR, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. .

Obžalovaný má ukončené stredné odborné vzdelanie s maturitou, povoláním je automechanik. Je si vedomý svojej vyživovacej povinnosti na dcéru N.Z., nechce sa jej vyhýbať, je mu ľúto, že sa výživným sa dostal do dlhu, bolo to spôsobené aj dôsledkom pandémie COVID-19, kvôli čomu mohol pracovať len brigádne.

V období od januára 2020 do januára 2022 si obžalovaný svoju vyživovaciu povinnosť neplnil riadne a včas. Matke maloletej na výživné zaplatil v ďalej uvedených dátumoch nasledovné sumy: 14. 4. 2020 - 200,- €, 12. 5. 2020 - 200,- €, 14. 8. 2020 - 200,- €. V dôsledku toho mu na výživnom v tomto období vznikol dlh vo výške 4.400,-€.

Obžalovaný doposiaľ nebol nikdy súdne trestaný. Obžalovaný dňa 27. decembra 2021 vyjadril svoj súhlas s uložením trestu povinnej práce.

K výroku o vine:

Vina je otázka skutková. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že skutok, pre ktorý je obžalovaný trestne stíhaný sa stal tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku. Nebolo tiež pochýb o tom, že tento skutok spáchal práve obžalovaný a jeho skutok má znaky trestného činu. Za toho stavu súd uznal obžalovaného vinným na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti (skutkovej vete) tohto rozsudku.

K právnej kvalifikácii:

§ 207 Trestného zákona v znení účinnom od 1.1.2020 ustanovuje:

(1) Kto najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovávať iného, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto sa najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne vyhýba plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovávať iného, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

a) a vydá oprávnenú osobu do nebezpečenstva núdze,

b) závažnejším spôsobom konania, alebo

c) hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený.

Objektom tohto trestného činu je nárok na výživu, ktorý vyplýva zo zákona o rodine. Objektívna stránka spočíva v konaní páchatela, ktorý najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovať iného (ods. 1), alebo v konaní páchatela, ktorý sa najmenej tri mesiace v období dvoch rokov úmyselne vyhýba plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovať iného (ods. 2). Subjektom tohto trestného činu môže byť len osoba, ktorá je povinná vyživovať alebo zaopatrovať iného (k tomu porovnaj R 33/1960). Zo subjektívnej stránky zavinenie vyjadrené vo forme „čo aj z nedbanlivosti“ (ods. 1) pripúšťa zavinenie nielen úmyselné, ale aj z nedbanlivosti. Zo subjektívnej stránky sa v odseku 2 vyžaduje úmyselné zavinenie. (ČENTĚŠ, Jozef. § 207 [Zanedbanie povinnej výživy]. In: BURDA, Eduard, ČENTĚŠ, Jozef, KOLESÁR, Juraj, KORDÍK, Marek, LACIAK, Ondrej, MARTVOŇ, Anton, MATUŠKA, Tomáš, MENCEROVÁ, Ingrid, PROKEINOVÁ, Margita, PUCHALLA, Martin, STRĚMY, Tomáš, TOBIÁŠOVÁ, Lýdia, TOMAN, Pavol, ZÁHORA, Jozef. Trestný zákon. 1. vydanie. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2011)

Vzhľadom k tomu, že trestný čin zanedbania povinnej výživy je pokračujúcim trvácim trestným činom, ktorý má podľa doktrínálneho výkladu zároveň prvky hromadného trestného činu, dospel súd k záveru, že základnú skutkovú podstatu uvedenú v ustanovení § 207 ods. 1 Tr. zák. (najmenej dva mesiace v období dvoch rokov si neplnil svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného), obžalovaný naplnil vo februári 2020.

Pokiaľ išlo o subjektívnu stránku, súd konanie obžalovaného vyhodnotil podľa § 15 písm. b/ Tr. zák. ako úmysel nepriamy, nakoľko tento vedel, že neplnením si vyživovacej povinnosti môže porušiť záujem spoločnosti na riadnom plnení si vyživovacej povinnosti rodiča voči dieťaťu, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzročený. Za toho stavu súd konanie obžalovaného právne kvalifikoval tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti (v právnej vete a v právnej kvalifikácii) tohto rozsudku.

Po zistení formálnych znakov trestného činu - prečinu, skúmal súd aj materiálnu stránku - materiálny znak prečinu uplatňovaný ako materiálny korektív k formálnym znakom, a to z hľadiska posúdenia všetkých skutočností spadajúcich pod kritéria definované v § 10 odsek 2 Trestného zákona. Pritom vychádzal z požiadavky, že skutočnosti uvedené v § 10 odsek 2 Trestného zákona je potrebné hodnotiť vo svojom súhrne bez toho, aby niektorej bol pripisovaný väčší či menší význam (jednej na úkor druhej). Na tomto základe dospel súd k záveru, že konkrétna závažnosť stíhaného prečinu dosahuje Trestným zákonom vyžadovaný stupeň pre vyvodzovanie trestnoprávnej zodpovednosti, teda stupeň vyšší než nepatrný. Tento záver vyplýva z už uvedeného spôsobu vykonania činu a jeho následku popísaného v skutkovej vete rozsudku, z okolností, za ktorých bol spáchaný, ako aj z uvedenej formy a miery zavinenia (nepriamy úmysel). Tieto všetky rozhodné skutočnosti vo svojom súhrne preukazujú taký stupeň závažnosti činu, pre ktorý je nevyhnutné vyvodzovať voči obžalovanému trestnú zodpovednosť.

K výroku o treste

Súd po vyhodnotení dôkazov jednotlivo i v ich súhrne spôsobom uvedeným § 2 odsek 12 Trestného poriadku dospel k záveru, že výsledky dokazovania vykonaného pred súdom na hlavnom pojednávaní v predmetnej trestnej veci odôvodňujú uložiť obžalovanému trest povinnej práce, za súčasného uloženia povinnosti zaplatiť zameškané výživné, pretože takýto trest dostatočne zabezpečí ochranu spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, pričom zároveň vyjadrí morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou.

Súd mal pritom na zreteli to, aký objekt je chránený v ustanovení § 207 Tr. zák., čo je účelom a cieľom trestu, ako aj to, že pri uložení nepodmienečného trestu odňatia slobody nemožno páchatelovi trestného činu zanedbania povinnej výživy zároveň uložiť aj povinnosť zaplatiť zameškané výživné. Inými slovami povedané, pre spoločnosť je vždy lepšie, ak si páchatel zanedbanie svojej vyživovacej povinnosti len tzv. „neodsedí“ počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody, ale keď

je pri uložení iného druhu trestu donútený svoju zanedbanú vyživovaciu povinnosť riadne splniť dodatočne a taktiež je počas výkonu iného, než nepodmienečného trestu odňatia slobody, nútený riadne si plniť svoju vyživovaciu povinnosť v sume určenej mu súdnym rozhodnutím. Pokiaľ je totiž páchateľ prečinu zanedbanie povinnej výživy odsúdený na nepodmienečný trestu odňatia slobody a v príslušnom ÚVTOS je pracovne zaradený, sú z jeho odmeny každý mesiac vykonávané zrážky na plnenie výživného, ktoré sú poukazované oprávnenej osobe, avšak ich výška v drvivej väčšine prípadov nedosahuje výšku mesačného výživného určeného súdom, v dôsledku čoho tak má výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody negatívny vplyv na rodinu páchateľa.

Vo všeobecnosti treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchateľa a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchateľa si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchateľa. Záver súdu o možnosti nápravy páchateľa musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchateľov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchateľa a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchateľmi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchateľov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcía medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchateľa trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchateľa spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchateľa a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupoval súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona, podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchateľmi tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchateľa spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchateľa, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Pri určovaní druhu a výmery trestu súd v súlade s ustanovením § 34 odsek 4 Trestného zákona prihliadol na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchateľa, jeho pomery a možnosti jeho nápravy. Pri výmere trestu súd taktiež obligatórne prihliadol podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a príťažujúcich okolností.

Súd u obžalovaného zistil dve poľahčujúce okolnosti, t.j. že sa k spáchaniu trestného činu priznal a jeho spáchanie úprimne oľutoval a že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život. Príťažujúce okolnosti u obžalovaného súd nezistil žiadne.

Vzhľadom na prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností, súd v zmysle § 38 ods. 3 Trestného zákona trestnú sadzbu uvedenú v § 54 Trestného zákona (40 až 300 hodín) modifikoval znížením hornej

hranice o jednu tretinu a zistil, že obžalovanému je možné ukladať trest povinnej práce vo výmere 40 až 213 hodín.

Súd uložil obžalovanému trest povinnej práce vo výmere 120 hodín, čo je v hornej polovici daného rozpätia, nakoľko mal za to, že takýto trest naplní svoju represívnu i preventívnu funkciu.

Na podklade § 55 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 51 ods. 4 písm. e/ Trestného zákona súd pri ukladaní trestu povinnej práce obžalovanému uložil aj povinnosť zaplatiť zameškané výživné, najneskôr do jedného roka od nariadenia výkonu trestu povinnej práce.

To sú dôvody, pre ktoré súd rozhodol tak, ako je to uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Bratislave, cestou Okresného súdu Pezinok. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.